

На стадії ЖЦ ОГД «Виконання і завершення НДР» – визначається технічний рівень та новизна отриманих результатів; ситуація стосовно використання прав на об'єкти промислової власності; відбувається виявлення порушень прав власників чинних охоронних документів на об'єкти промислової власності; узагальнення результатів.

Відмінні риси ЖЦ ОГД: повторюваність основних стадій; певна послідовність стадій; спільність основних рис стадій незалежно від виду продукції і типу виробництва. Основою цієї концепції є те, що кожен продукт має визначений строк життя, на протязі якого проходить декілька етапів. Завдання маркетингу полягає в тому, щоб продовжити строк перебування продукту на ринку. Для успішного досягнення цієї мети потрібно в кожному окремому випадку розробляти концепцію ЖЦ ОГД.

Дослідження стадій ЖЦОГД - одне з найважливіших і необхідних показників процесу здійснення маркетингової діяльності за всіма видами ОГД, оскільки дозволяє визначати основні завдання маркетингу на кожній стадії ЖЦ і розробляти альтернативні маркетингові стратегії, оцінити конкурентоспроможність продукту, комерціалізувати та досягти прибутку. ЖЦ ОГД розцінюється як складова процесу основної діяльності наукової установи/організації, невід'ємний елемент інноваційної діяльності, а врахування його етапів при плануванні, створенні та впровадженні в медичну практику ОГД є необхідністю, без слідування якій загальне планування діяльності установи є неможливим.

Література

1. Stark J. Product lifecycle management. Springer, Cham. 2015. Vol. 1. P. 1-29. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-17440-2_1 (дата звернення 15.03.2021)
2. Life cycle analysis and product costing. URL: <https://iq.hse.ru/more/management/modeli-zhiznennogo-tsikla-organizatsij> (дата звернення 19.03.2021)
3. Smith B., Tarricone R., Vella V. The role of product lifecycle in medical technology innovation. Journal of Medical Marketing. 2013. №13(1). P. 37-43. doi:10.1177/1745790413476876
4. ДСТУ 3278-95. Видання. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Київ, 1996. 51 с.
5. Pererva P., Kobeleva T. Management of marketing innovative products based on the product lifecycle. Bulletin of National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (economic sciences). 2016. № 28(1200)/ P. 26-31.
6. Zhang, Y., Ren, S., Liu, Y., Sakao, T. A framework for Big Data driven product lifecycle management. Journal of Cleaner Production. 2017. №159. P. 229-240. doi: 10.1016/j.jclepro.2017.04.172

УДК:346.7

Ольга Россильна,

*к.ю.н., співзасновник, CEO, Клініка персоналізованого дизайну
діагностики і терапії
«Онкотераностика»
rossylina@gmail.com*

Тетяна П'ятчаніна,

*к.б.н., ст. досл., зав. відділу менеджменту наукових досліджень та інновацій ІЕПОР
ім. Р.Є.Кавецького НАНУ*

Василь Чехун,

*акад. НАН України, проф., д.м.н., директор Інституту
експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України*

ПРОБЛЕМИ, РИЗИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ МЕДИЧНИХ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ

PROBLEMS, RISKS AND PROSPECTS OF COMMERCIALIZATION OF MEDICAL INNOVATIONS IN UKRAINE

ПРОБЛЕМЫ, РИСКИ И ПЕРСПЕКТИВЫ КОММЕРЦИАЛИЗАЦИИ МЕДИЦИНСКИХ ИННОВАЦИЙ В УКРАИНЕ

Анотація. Проведено аналіз основних документів, що здійснюють нормативно-правове забезпечення науково-інноваційної та інноваційної діяльності в Україні. Вказано на ряд недосконалостей та неузгодженостей щодо категорійних понять, які є важливими складовими механізмів впровадження медичних інновацій. Внесено пропозиції стосовно удосконалення нормативно-правової бази розвитку сфери інноваційної діяльності шляхом внесення змін до чинного законодавства та правових актів України.

Abstract. The analysis of the mail documents providing regulatory support for scientific and innovative activities in Ukraine has been carried out. A number of imperfections and inconsistencies regarding the categorical concepts, which are important components of the mechanisms for introducing medical innovations, are indicated. Proposals were made to improve the regulatory framework for the development of the sphere of innovation activity by amending the current legislation and legal acts of Ukraine.

Аннотация. Проведен анализ основных документов, осуществляющих нормативно-правовое обеспечение научно-инновационной и инновационной деятельности в Украине. Указано на ряд несовершенств и несоответствий относительно категориальных понятий, которые являются важными составляющими механизмов внедрения медицинских инноваций. Внесены предложения по совершенствованию нормативно-правовой базы развития сферы инновационной деятельности путем внесения изменений в действующее законодательство и правовые акты Украины.

Аналіз і узагальнення передового досвіду цивілізованих та економічно успішних країн світу дає підстави стверджувати, що ключова формула ефективного функціонування фінансово-економічних процесів та забезпечення технологічного прогресу базується на консолідації інтелектуальних ресурсів та формуванні інфраструктурної мережі для інноваційної діяльності.

Нажаль, нормативні документи щодо інновацій носять досить декларативний характер. Найближчі роки вітчизняна інноваційна діяльність має рухатися у векторах, які визначені Кабінетом Міністрів України у Розпорядженні № 526-р від 10 липня 2019 року «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» [1] та інших регламентуючих документах. Ключові положення Стратегії, які представлені в загальній частині, мета, шляхи і способи розв'язання проблеми викладені без головної складової — системного законодавчого, нормативного та економічно-правового механізму її реалізації. У черговий раз це залишається поки лише в планах. Не скоординована державна політика цього процесу, відсутність діалогу із наукою та бізнесом не дозволяє нам успішно адаптувати перевірені моделі та вийти із «турбулентної зони» розвитку вітчизняної економіки. Стихійне формування вітчизняної ринкової економіки значно стримує формування моделі інноваційного розвитку нашої держави.

Реалізація амбітних планів стрімкого входження в структуру світової економіки можлива лише за умов інноваційної моделі нових форм господарювання, включаючи створення стартапів та бізнес-інкубаторів. Трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний для виробництва і формування сучасного ринку послуг, зокрема медичних, є найскладнішим етапом в ланцюзі, який пов'язує результати наукових досліджень із потребами кінцевого споживача. Настав час повернутись обличчям до «Зеленої книги про інновації» - документа, який затвердив Європейський парламент ще у 1995 році, яким передбачено і розроблено успішну модель впровадження інноваційних технологій в економічних і соціальних сферах, спрямованих на вирішення актуальних проблем особистості і суспільства в цілому [2].

Створення та розвиток інноваційної моделі пілотних проектів (біокластеру), спрямованого на оптимізацію використання науково-технічного ресурсу та модернізації інфраструктури системи впровадження у медичну галузь сучасних технологій скринінгу та профілактики найбільш поширених патологічних процесів, стримується як окремими елементами консервативних засад доказової медицини, так і відсутністю системи державної підтримки впровадження інноваційної продукції, пільгового оподаткування інноваційних технологій.

Так, зокрема, в нормативно-правових актах України, що регламентують інноваційну діяльність, відсутні категорійні поняття «реалізація інноваційної продукції», «зовнішнє інноваційне середовище» та інше, які є важливими складовими саме механізмів впровадження інновацій.

Необхідно терміново переглянути існуючу систему підготовки спеціалістів, магістрів оскільки вона не в повній мірі відповідає вимогам часу, що значно ускладнює здійснення посередницьких функцій між усіма елементами інноваційного середовища.

Аналіз основних документів, що здійснюють нормативно-правове забезпечення науково-інноваційної та інноваційної діяльності зобов'язує нести ряд змін до чинного законодавства та правових актів України, зокрема:

- удосконалити нормативно-правову базу та розробити ефективні робочі механізми реалізації державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я;
- запровадити податкові стимули щодо активного залучення приватного капіталу для комерціалізації наукових розробок;
- забезпечити систему підготовки кадрів у сфері трансферу технологій – технологічних брокерів.

Таким чином, аналіз основних документів, що здійснюють нормативно-правове забезпечення проведення наукової та інноваційної діяльності у галузі медицини, свідчить про необхідність низки заходів на рівні чинного законодавства для підвищення ефективності та оптимізації означеної діяльності - з метою посилення практичного застосування медичних інновацій.

Література

1. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Розпорядження Кабінету міністрів України № 526-р від 10 липня 2019 року. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
2. Европейская стратегия устойчивой, конкурентоспособной и безопасной энергетики Комиссия Европейских Сообществ Зеленая Книга (COM (2006) 105 окончательная редакция) Брюссель, 8 марта 2006 года. Режим доступу https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_713#Text

УДК:338.94:621.3

Олександр Шапран

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

sasha.shapran@gmail.com

Лариса Сахно

к.б.н., с.н.с. від. засобів та методів сорбційної терапії

ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України

Тетяна П'ятчаніна

к.б.н., ст. досл. завідувачка відділу менеджменту

наукових досліджень та інновацій

ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України